

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2021. gada 8. septembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Artūrs Kučs un Anita Rodiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma
iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 148/2021),

konstatēja:

1. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma
iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvās atbildības likuma 53. panta otrās
daļas otro teikumu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas
Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta ceturtajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma paredz, ka pie administratīvās atbildības saucamās
personas aizstāvis neaizvieto aizstāvamo personu, bet rīkojas tās interesēs.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par
to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic, ka, izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar pieteikumu, lūdzot atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 92. panta ceturtajam teikumam un 96. pantam (ieteikums Nr. 109/2021). Satversmes tiesas 1. kolēģija 2021. gada 30. jūnijā pieņēma lēmumu (turpmāk – kolēģijas 2021. gada 30. jūnija lēmums) par atteikšanos ierosināt lietu. Kolēģija atzina, ka pieteikumā sniegtais juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 92. panta ceturtajam teikumam ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai. Savukārt pieteikums daļā par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 96. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Līdz ar to kolēģijai jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Kolēģijas 2021. gada 30. jūnija lēmumā konstatēts, ka pieteikumā Nr. 109/2021 vispārīgi norādīts uz Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. panta ceturtajā teikumā ietverto tiesību iespējamo ierobežojumu, kā arī izteikti vispārīgi apsvērumi par šā ierobežojuma leģitīmo mērķi un neatbilstību samērīguma principam. Pieteikuma iesniedzējs esot norādījis, ka liedzot sūdzību parakstīt un iesniegt zvērinātai advokātei, viņam nepamatoti tiek ierobežotas tiesības uz advokāta palīdzību. Tomēr pieteikumā neesot pamatots, ka likumdevējam no Satversmes 92. panta izrietētu pienākums pieņemt tādu regulējumu, kas paredzētu aizstāvim administratīvā pārkāpuma

lietā tiesības parakstīt un iesniegt dokumentus, tostarp sūdzības par iestāžu un tiesas lēmumiem. Tāpat kolēģijas 2021. gada 30. jūnija lēmumā konstatēts, ka pieteikumā Nr. 109/2021 ir citēta Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra par tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību. Tomēr šajā pieteikumā neesot sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas iespējamai neatbilstībai tieši Satversmes 96. pantam.

Izskatāmajā pieteikumā ir precizēts prasījums, proti, pieteikumā vairs netiek lūgts izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 96. pantam, bet gan vienīgi Satversmes 92. panta ceturtajam teikumam. Tāpat Pieteikuma iesniedzējs norādījis, ka netiek apstrīdēts valsts pienākums paredzēt kaut ko vairāk, nekā to paredz minimālais tiesību uz taisnīgu tiesu apjoms, bet gan tas, ka apstrīdētā norma ierobežo esošo pamattiesību kopumu. Proti, apstrīdētā norma sašaurinot jau esošas Pieteikuma iesniedzēja tiesības izvēlēties pārstāvi un tiesības uz brīvu pieeju tiesai. Tādēļ, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, lieta Satversmes tiesā būtu skatāma, piemērojot pamattiesību ierobežojuma testu, nevis testu, kas tiek piemērots valsts pozitīvā pienākuma gadījumā. Tomēr pieteikumā joprojām nav pamatots, ka likumdevējam no Satversmes 92. panta izrietētu pienākums pieņemt tādu regulējumu, kas paredzētu aizstāvim administratīvā pārkāpuma lietā tiesības parakstīt un iesniegt dokumentus. Līdz ar to pieteikumā ietvertā juridiskā argumentācija nenovērš trūkumus, uz kuriem norādīts kolēģijas 2021. gada 30. jūnija lēmumā.

Tādējādi izskatāmajā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (ieteikums Nr. 148/2021).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš